

Et undervisningsopplegg om

BARNE- *konvensjonen*

Avisartikler

DISKRIMINERING

Artikkel 2:

Alle barn har rett til beskyttelse mot diskriminering

PRIVATLIV

Artikkel 16:

Alle barn har rett til privatliv

DELTAKELSE

Artikkel 12:

Alle barn har rett til å si sin mening, og deres mening skal bli tatt på alvor

MISBRUK

Artikkel 19:

Alle barn har rett til at ingen skader eller misbruker dem

UTDANNING

57 millioner barn får ikke gå på skole
Shujon (11) pleide å jobbe 12 timer om dagen. Men så fikk han begynne på skolen. For 13 år siden var det 102 millioner barn i verden som ikke gikk på skole. Nå er antallet nesten halvert.

Tekst: Heidi M. Skarnes

Shujon er en 11 år gammel gutt fra Bangladesh i Asia. Familien hans hadde lite penger, så han måtte jobbe i stedet for å gå på skole. Men så fikk pappaen hans en ny jobb. Dermed fikk han råd til å sende Shujon på skolen.

I mange land er det nemlig slik at det ikke er gratis å gå på skolen, og da må foreldrene betale.

I år 2000 var det 102 millioner barn i verden som ikke gikk på skole. I år er det 57 millioner. I **FNs tusenårs mål** skulle alle barn i verden gå på skole innen 2015.

-Det klarer vi ikke, men det går riktig vei, sier Bernt Gudmund Apeland, leder i **Unicef**. De som ikke går på skole er ofte barn som kommer fra fattige familier, og barn som bor i land hvor det er krig. Men også barn med **funksjonshemminger** får ofte ikke gå på skole.

-Skoler er ofte ikke laget for barn med funksjonshemminger, og foreldrene vil ofte ikke vise frem disse barna, sier Apeland.

Hvorfor er det så viktig å gå på skole?

-Å gå på skole er det viktigste du kan gjøre. Barn som går på skole, kan enklere få seg jobb, de gifter seg senere og er i bedre stand til å ta vare på familien.

Hva gjør barna som ikke går på skole?

-Mange jobber for familien, noen må gjøre farlig **barnearbeid**, mens andre blir gjemt bort.

Kommer alle barn i verden til å gå på skole en dag?

-Ja, en dag skal alle barn i verden få gå på skole. Det vil alltid være krig, men da vil barna forhåpentligvis bare være borte fra skolen i en periode.

Visste du?

Like mange jenter som gutter i verden går på skolen. Men i noen deler av Afrika er det fortsatt vanskeligere for jenter å få gå på skole.

Hæ? Hva betyr det?

FN: FN er en forkortelse for De forente nasjoner. Organisasjonen jobber for fred og like rettigheter for mennesker.

Tusenårs mål: I år 2000 satte FN seg åtte mål for hva de ville skje innen 2015. Et av målene var at alle barn skulle få gå på skole innen 2015.

Unicef: En del av FN som jobber for barns rettigheter.

Funksjonshemminger: En person som har en varig skade, har en funksjonshemming.

Barnearbeid: Barn som må jobbe.

Så mange barn må jobbe:
Afrika sør for Sahara:
77 prosent

Vest-Asia, Kaukasus og sentral-Asia, Latin-Amerika og Karibia, Sør-Øst Asia, Nord-Afrika, Øst-Asia:
92-98 prosent

Hei politikere, dette bør dere gjøre!

Snart er en ny **regjering** på plass i Norge. Dette forventer disse barna at de som nå skal bestemme skal gjøre.

Tekst: Terje Krogsrud Fjeld og Heidi M. Skarnes

Ann (12), 7. klasse

-De bør gi oss mulighet til å drive med flere aktiviteter. Politikerne sier vi må være aktive, men da bør de gi oss gratis tilbud. Det burde være gratis friidrettstrening for eksempel. Noen foreldre har kanskje ikke råd til å betale selv. Det bør også bygges flere friidrettsbaner og ballbinger.

Karan (12), 7. klasse

-Vi lever jo i et bra land, men det er ikke alle barn som kan svømme. Det burde være flere basseng, fordi det er veldig viktig at man kan svømme. Det bør også være flere instruktører som kan lære oss å svømme. Vi hadde noen få svømmetimer i 4. klasse, men ikke alle lærte seg å svømme, så det burde være flere svømmetimer på skolen også.

Yomi (11), 7. klasse

-De må høre mer på barna! På skolen min er det mange aktiviteter etter skoletid, men sånn er det ikke på alle skoler. Det bør være gratis tilbud med aktiviteter etter skoletid på alle skoler. Jeg synes også det bør være leksefri skole. Vi kan isteden gå en time lenger på skolen. Det bør også bygges flere svømmebasseng og idrettsbaner.

Stephan (12), 7. klasse

-Jeg vil ha leksefri skole. Vi barn bør også få være med å bestemme om vi skal søke om å arrangere OL i Oslo i 2022. Det hadde vært en fin opplevelse om vi hadde fått OL, men det koster mye penger. Norge har jo mye penger, så vi bør også gi mer penger til fattige land.

Kristofer (10), 5. klasse

-Fattige barn i Norge bør få det bedre. Politikerne bør også gi tiggerne et sted å sove. Det er litt skummelt at de ligger ute på gaten når det er mørkt. Også bør grønnsaker koste mindre. Jeg synes også at skolene bør få mer penger til skolebøker og til å kjøpe ting, sånn at vi får mer å gjøre i friminuttene.

Anna (10), 5. klasse

-Barn skulle hatt en ekstra time til å gjøre lekser på skolen. Politikerne bør også sørge for at det forskes mer på hvordan vi skal få mer miljøvennlige ting. Det kan ikke bli så dårlig luft på Jorden at vi ikke kan leve her. Hvis alle i hele verden bare hadde syklet til jobb en dag, hadde det gjort en stor forskjell! Jeg synes heller ikke Norge burde bore så mye etter olje.

Hæ? Hva betyr det?

Regjering: De politikerne som har mest makt i Norge. De foreslår hvilke lover vi skal ha. Regjeringen består av 18-19 politikere. Statsministeren er sjefen i regjeringen.

Stortinget: 169 politikere som er valgt for fire år om gangen. De bestemmer hva slags lover vi skal ha i Norge. De bestemmer også hvem som skal være statsminister i Norge.

Hedda (12), 7. klasse

-Skolene i Norge bør få penger til et prosjekt for å gjøre det bedre rundt der vi bor. Jeg synes heller ikke det bør bli karakterer fra 5. klasse. Det blir mye press. Det blir på en måte som å begynne på ungdomsskolen allerede når du går i 5. klasse. Flere skoler burde også pusses opp, og det bør lages flere kunstgressbaner. Det er ikke alle som har med seg mat på skolen, så det bør også bli varm skolemat til alle.

Stortingsvalg

Mandag 9. september var det valg i Norge. Da kunne de over 18 år, stemme på hvem de synes skal bestemme i Norge. 1.oktober møtes alle politikerne som er valgt inn på **Stortinget** for første gang.

Visste du?

169 politikere fra partiene som har fått flest stemmer, sitter på Stortinget.

SYRIA

Ber Norge ta imot flyktninger fra Syria

Over to millioner mennesker har flyktet fra Syria fordi det er krig der. Nesten alle (97 prosent) av disse bor i telt i leirer i nabolandene Jordan, Libanon og Tyrkia. Over halvparten av flyktningene er barn. Organisasjonen FN jobber for fred i verden. Nå ber de rike og fredelige land ta i mot noen av flyktningene.

Sverige er et av landene som har tatt imot flest flyktninger fra Syria. 14 700 syrere har nettopp fått vite at de kan bo i Sverige resten av livet.

SKJERP DERE VOKSNE!

Jeg leste i Aftenposten om at kostnaden ved å løse miljøproblemer vil koste 2000 kroner pr. nordmann i året, men at folk synes at dette er for mye. Dette skjønner jeg ingenting av. Er dette for mye? Det handler om vår fremtid!

Jeg har noen forslag til alle voksne. Dere kan:

1. Betale 1 prosent mer i skatt som går direkte til investering i bærekraftig utvikling.
2. Ha en vanlig bil som går på bensin. Hvis dere har lyst på to biler, må bil nummer to være elbil.
3. Ikke kjøpe masse dårlige leker og billige klær. Bruk pengene på ting som varer lenger.
4. Lage tog som går på elektrisitet og ferger på solcellepanel.
5. Resirkulere ALT som kan resirkuleres.

Forslag til hva politikerne kan gjøre:

- Alle oljepengene dere tjener fra 2014 til 2015 kan brukes på investeringer i vann,- luft,- og solenergi sånn at dere ikke blir avhengig av oljen.
- Innføre forslag 2 og 4 som skrevet over.

Hvis voksne som leser dette kan innføre noe av det, vil veldig mange barn bli veldig takknemlige!

Hilsen Ola (8 ½ år)

Vil ha slutt på skolegudstjenester

Barneombud Anne Lindboe mener at det ikke skal være skolegudstjenester, borbønn og konfirmasjonsundervisning på skolen.

– Skolegudstjenester er et problem for de som ikke har en tro eller er religiøs på en annen måte, mener barneombudet.

– Foreldre har full mulighet til ta sine barn til kirken hver helg og hele året. Det er ikke nødvendig at det skjer i skoletiden, mener hun.

Biskop Laila Riksaasen Dahl i Kirken er ikke enig. Hun mener at barn bør få oppleve gudstjenester og andre religiøse møter, også i skoletiden.

LEI AV Å VÆRE FATTIGLUS!

Det er så flaut og kjipt å komme tilbake på skolen uten å ha vært på ferie, mens alle vennene mine reiser hele tiden.

Gutt (15)

Jeg bor sammen med mamma og er aldri sammen med min far. Han har ikke hatt lyst til å ha kontakt med meg, han må være med den nye familien sin og ta seg av søsknene mine. Han er som en fremmed, en som ikke bryr seg.

Derfor er det bare meg og mamma. Hun er verdens beste mamma. Jeg er stolt av mammaen min, hun står på og har god utdanning. Likevel har vi alltid lite penger, for det er alltid så mange regninger: husleie, billån, studielån, strøm, data, TV, mobil, forsikring og sikkert mye mer, og så skal vi jo ha bensin, mat og klær.

Aldri bursdagselskap

Vi bor i en liten leilighet, så jeg kan ikke ha bursdag hjemme. Jeg har ikke feiret bursdagen min siden jeg var ti år, for vi har kun plass til tre gjester, da er det fullt. Rommet mitt er bitte lite, så jeg kan bare ha én kompis på besøk om gangen.

Alle vennene mine har store rom, mange har også loftstue, kjellerstue eller et rom over garasjen. Heldigvis har jeg venner som forstår at vi ikke har så mye penger som dem som har to foreldre som bor sammen. Men jeg synes likevel at det er dumt og trist at jeg aldri kan invitere mange venner med meg hjem. Det hender at jeg kan ha tre kompis på besøk og vi kan se film eller game i stua. Men det er dumt at mamma må gå ut eller være på rommet sitt, det er så flaut.

Feriepengene gikk til bil

I sommer hadde vi spart 10 000 kroner for å dra på ferie, men så ble bilen ødelagt og mamma måtte bruke 7000 på den. Ferien ble ikke som forventet. Det er så flaut og kjipt å komme tilbake på skolen uten å ha vært på ferie, mens alle vennene mine reiser hele tiden.

Jeg skal begynne i tiende klasse og da skal vi på skoletur. Jeg har jobbet mye i sommer for å spare lomme-penger til den turen. Turen har mamma betalt. Det har vært gøy å jobbe og tjene penger, jeg liker det og tror det er fint for meg å lære at det er viktig å jobbe.

Mamma får ikke lån

Mamma har forsøkt å kjøpe leilighet, men hun fikk ikke låne penger i banken. Hun tjener 430 000 i året og har ikke råd til en liten leilighet engang. Hun betaler også 10 000 i måneden i skatt, det synes jeg er altfor mye. Politikerne burde tenke mer på at det er dyrt å bo for dem som er alene med barn. Hadde det ikke vært nok for henne å betale 5000 i skatt hver måned?

Mamma har vært trøtt gjennom hele min barndom, jeg er så lei av å ha en trøtt mamma som aldri har penger, selv om hun jobber masse. Jeg skulle ønske at mamma fikk ny jobb med bedre lønn, en lønn som det er mulig å leve av, men mamma har valgt å jobbe med å hjelpe andre. Vi har mat og jeg får stort sett det jeg trenger, jeg er ikke fattig slik som barn i Afrika, men det er så kjipt aldri å ha råd til noe som helst, utenom det vi virkelig trenger!